

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่ม 4 กรุงเทพมหานคร
THE INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AS
PERCEIVED BY TEACHERS UNDER THE SECONDARY EDUCATION SERVICE
AREA OFFICE 1 GROUP 4, BANGKOK

ปกป้อง อนุรักษ์^{1*} และ ผศ.ดร.กัลยมน อินทุสุต^{2*}

¹สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

*ผู้รับผิดชอบบทความ

Pokpong Anurak^{1*} and Kanyamon Indusuta^{2*}

E-mail: pokponganurak@gmail.com

¹Education administration, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand

²Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand

*Corresponding author

บทคัดย่อ

วิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่ม 4 กรุงเทพมหานคร ซึ่งจำแนกตามวุฒิ การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่ม 4 กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 11 โรงเรียน จำนวน 937 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 กรุงเทพมหานคร จำนวน 280 คน ซึ่งได้มาโดยการการใช้สุตรของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 โดยใช้ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม ร้อยละ 5 เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 44 ข้อ หาค่าความเที่ยงตรง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 ทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.974 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t test) และการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างจะทดสอบรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method)

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ; ผู้บริหารสถานศึกษา; การรับรู้ของครู

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่ม 4 กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารตามการรับรู้ของข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่ม 4 กรุงเทพมหานคร พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านไม่แตกต่างกัน

Abstract

The objectives of this research were to study and compare the instructional leadership level of school administrators as perceived by teachers under the secondary education service area office 1 group 4, Bangkok. The participation had been segregated by education level, work experience and size of school. The research population consisted of 937 government teachers in 11 schools under the secondary educational service area office 1 group 4, Bangkok. The research sample were 280 government teachers selected by using Taro Yamane's sample size and the Stratified Random Sampling was applied. The research instrument was a five-rating scale questionnaire comprising of 44 items. The index of congruence (IOC) was between 0.60 - 1.00. The reliability using cronbach's alpha coefficient was 0.97. The statistics used in this research were percentage, average (\bar{x}), standard deviation (SD), t test technique and One Way Analysis of Variance (ANOVA). When differences were found, multiple comparison method was utilized using scheffe's method.

Findings are as follows:

1. The instructional leadership level of school administrators as perceived by teachers under the secondary education service area office 1 group 4, Bangkok were at a high level overall and in each aspect.
2. The comparison result of instructional leadership level's school administrators as perceived by teachers under the secondary education service area office 1 group 4, Bangkok, classified by education level, experience work and the size of the school, found that the overall and in each aspect result was not difference.

Keyword: the instructional leadership; school administrators; perceived by teachers

บทนำ

ปัญหาของการศึกษาภายในชาติทำให้รัฐบาลมีนโยบายในการปฏิรูปการศึกษา โดยให้ ประชากรมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง และมีนโยบายดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน เพื่อพัฒนาประเทศตั้งแต่ระบบฐานราก ให้พร้อมสำหรับการพัฒนาประเทศไปสู่ Thailand 4.0 ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการแก้ไขปัญหาและสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นให้มีศักยภาพครอบคลุมทุกพื้นที่ อันจะสอดคล้องกับแนวทางประชารัฐ ที่ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม มาร่วมกันทำงานเพื่อให้ประเทศชาติมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน สืบไป เพราะฉะนั้น กระทรวงศึกษาธิการ มุ่งมั่นที่จะปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ ลดความเหลื่อมล้ำ ยกระดับคุณภาพการศึกษาสร้าง โอกาสให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 พร้อมทั้งสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้พลเมืองมีคุณภาพ มีความภูมิใจในประวัติศาสตร์และความเป็นไทย สามารถเสริมสร้างความมั่นคงของ ชาติและมุ่งพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของประเทศให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และเป็นที่ยอมรับใน ระดับสากล

ในการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้นำโดยเฉพาะผู้นำทางการศึกษา ความสำคัญของผู้นำในองค์กรทางการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษานั้น ธีระ รุญเจริญ (2546, หน้า 1) ได้กล่าวว่าการบริหารกิจการใด ๆ ที่เกี่ยวกับสาธารณะ ในยุคโลกาภิวัตน์ มีความ จำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารมืออาชีพ ในด้านการจัดการศึกษาของประเทศชาติก็เช่นกัน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ จะต้องอาศัยผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ จึงจะทำให้การบริหารการศึกษาประสบ ความสำเร็จและเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ และ ธีระ รุญเจริญ (2549, หน้า 51) ยังได้ กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารการศึกษาต้องเป็นผู้นำทางวิชาการอย่างแท้จริง การศึกษาจึงจะเจริญก้าวหน้า สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553, หน้า 187) กล่าวว่าการขับเคลื่อนงานการศึกษาตาม แนวทางการปฏิรูปรอบที่ 2 ให้ไปสู่ความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มี ความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะเป็นบุคคลที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการและเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม และ จิตอาสา มีความพร้อมที่จะนำการศึกษาสู่การเปลี่ยนแปลงได้มากที่สุด สภาพความเป็นมาของปัญหาดังกล่าวผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่จะส่งผลกระทบต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้นตามความมุ่งหมายและหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่ม 4 กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่ม 4 กรุงเทพมหานคร

2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่ม 4 กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาด สถานศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. วุฒิการศึกษาของครูที่ต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน
2. ประสบการณ์การทำงานของครูที่ต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ แตกต่างกันไป
3. ขนาดสถานศึกษาของครูที่ต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 7 ด้านดังนี้

- (1) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (2) การจัดการเรียนรู้ (3) ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ (4) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (5) ด้านการวัดประเมินผลและวิจัย (6) ด้านการนิเทศการศึกษา (7) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่ม 4 กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 11 โรงเรียน จำนวน 937 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4 กรุงเทพมหานคร จำนวน 280 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane (Yamane, Taro 1973 อ้างอิง ในศิริพงษ์ พงษ์พันธ์ุ, 2553, หน้า 203) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 โดยใช้ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม ร้อยละ 5 เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา

ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู เพื่อให้ผู้บริหาร สถานศึกษานำข้อมูลไปใช้พัฒนา ให้เป็นผู้นำทางวิชาการและนำไปยกระดับคุณภาพสถานศึกษา

2. ผลของการวิจัยจะสามารถนำไปเป็นข้อมูลเพื่อวางแผนพัฒนาได้สอดคล้องและเหมาะสมตามสภาพจริง เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่ม 4 ได้รับการพัฒนาเป็นผู้บริหารที่มีคุณภาพ

การทบทวนวรรณกรรม

ภาวะผู้นำทางวิชาการว่า หมายถึง ความสามารถในการนำบุคลากรของสถานศึกษาให้ร่วมมือปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งงานด้านวิชาการเป็นงานหลัก ที่สำคัญที่สุดในการบริหารและการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ผู้นำต้องมีความรู้ความเข้าใจขอบข่ายเนื้อหา และหลักการบริหารงานด้านวิชาการอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับ ขอบข่ายงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 10) สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553, หน้า 190) กล่าวถึง ความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการไว้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสำคัญต่อการสร้างความตระหนักให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าใจ และประสานสัมพันธ์เพื่อพัฒนางานวิชาการและวิชาชีพที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งเสริม และพัฒนาการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน บรรลุตามเป้าหมาย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อภิเดช พลเยี่ยม (2556) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับสูง ทิศทางบวก ($r=0.662$) ที่ระดับ นัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ประสิทธิผลของโรงเรียนถูกอธิบายด้วยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 43.82 2) ความมีประสิทธิผลของโรงเรียนที่บริหารงานโดยผู้บริหารใหม่และผู้บริหารมืออาชีพ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

สันต์ธวัช ศรีคำแท้ (2557) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาสระเบรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โดยมีค่าอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลรวมเท่ากับ .89 และค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ .80 2) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มคะแนนเฉลี่ยสูงมีความแตกต่างจากภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มคะแนนเฉลี่ยต่ำโดยมีหัวข้อที่ใช้ปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งหมด จำนวน 66 ประเด็น กลุ่มคะแนนเฉลี่ยสูงปฏิบัติ 62 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 93.93 กลุ่มคะแนนเฉลี่ยต่ำ มีการปฏิบัติ 32 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 48.48 และมีการปฏิบัติที่แตกต่างกัน 30 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 45.45

ภัสรา ชูเสน (2558) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า (1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ (2) เปรียบเทียบ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามประเภทขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

วินัย ป้อมดำ (2558) ได้ศึกษาความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา เพชรบูรณ์ เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า: (1) วิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง มีการจัดทำแผนงาน โครงการด้านวิชาการจัดทำแผนกลยุทธ์และธรรมนูญโรงเรียนเป็นปัจจุบันและมีการแต่งตั้งให้มี ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับงานวิชาการอย่างชัดเจน; (2) ด้านความเป็นผู้นำในการริเริ่มการใช้นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน สถานศึกษามีการวางแผนงาน โครงการและกิจกรรมในการใช้นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอนอย่างชัดเจน; (3) ด้านการ ส่งเสริมการนำเทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสารมาใช้ในการปฏิรูปการเรียนรู้ สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน โครงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างชัดเจน แต่สถานศึกษาขาดเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์; (4) ด้าน ศักยภาพการพึ่งตนเองในการพัฒนางานวิชาการ สถานศึกษามีการจัดทำ แผนงาน โครงการงาน กิจกรรมทางวิชาการ อย่างชัดเจนมีการจัดทำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละภาคเรียน มีการจัดทำหลักสูตรมีแผนการจัดทำกิจกรรมการเรียน การสอนที่ชัดเจน มีการจัดทำการวัดผลประเมินผล มีการจัดเก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียน; (5) ด้านการ แสวงหาความรู้ใหม่มาปรับใช้ตลอดเวลา โรงเรียนมีการจัดทำแผนงานโครงการผู้บริหารและครู เข้าอบรมทางวิชาการอย่าง สม่าเสมอมีการนำผลการวิจัยมาใช้กับนักเรียน

กิตติชัย โค้งน (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการ ศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 6 องค์ประกอบ องค์ประกอบย่อย 25 องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ 124 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ มี จำนวน 3 องค์ประกอบย่อย คือ การบริหาร หลักสูตร การส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการวัดและประเมินผล และมีตัวบ่งชี้ จำนวน 19 ตัวบ่งชี้ 2) ด้านการพัฒนา ครูสู่มืออาชีพ มีจำนวน 4 องค์ประกอบย่อย คือ การพัฒนาสมรรถนะ ครู การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ การสอนงาน และการสร้าง แรงบันดาลใจ และมีตัวบ่งชี้ จำนวน 23 ตัวบ่งชี้ 3) ด้านการ มีวิสัยทัศน์ มีจำนวน 5 องค์ประกอบย่อย คือ การวิเคราะห์ภารกิจของ สถานศึกษา การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา การรับผิดชอบต่อและการตัดสินใจ การบริหารทรัพยากรทางวิชาการ และการพัฒนา ตนเอง และมีตัวบ่งชี้ จำนวน 22 ตัว บ่งชี้ 4) ด้านการทำงานเป็นทีม มีจำนวน 5 องค์ประกอบย่อย คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม การปรับตัวเข้ากับ สถานการณ์ การสื่อสาร การสร้างบรรยากาศการทำงาน และการเสริมแรงและมีตัวบ่งชี้ จำนวน 25 ตัวบ่งชี้ 5) ด้าน การ

พัฒนานวัตกรรมทางวิชาการ มีจำนวน 3 องค์ประกอบย่อยคือ การผลิตนวัตกรรมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทาง วิชาการ และ การจัดการความรู้ และมีตัวบ่งชี้ จำนวน 15 ตัวบ่งชี้และ 6) ด้านการพัฒนากระบวนการคิด มีจำนวน 5 องค์ประกอบย่อยคือ การคิด สร้างสรรค์ การคิดเชิงวิพากษ์ การคิดวิเคราะห์ การคิดเชิงระบบ และการคิดตั้งคำถาม และมีตัวบ่งชี้ จำนวน 20 ตัวบ่งชี้

วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยดำเนินการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่ม 4 กรุงเทพมหานคร กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มตามแนวคิดของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) (Yamane, Taro 1973 อ้างอิงในศิริพงษ์ พลทธิพันธ์. 2553, น.203) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มร้อยละ 5 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการสุ่มแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่าง ครูจำนวน 280 คน

2. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามที่ปรับปรุงให้ครอบคลุมเนื้อหาที่จะศึกษา และนำแบบสอบถามไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence) จากการใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตามวิธีการของโรวินELLI และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton อ้างอิงใน ผ่องศรี วาณิชยศุภวงศ์. 2546) โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา คือ ค่าดัชนีความสอดคล้อง ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป พบว่า ข้อคำถามทุกข้อโดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

2.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) ในโรงเรียนวัดราชโอรสที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ฉบับ และคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นอีกครั้งโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α -Coefficient) (Cronbach, 1984,161) โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา คือ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .974

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของ ครู โดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายชื่อ รายด้าน และภาพรวม

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู จำแนกตามตัวแปร วุฒิการศึกษาที่ต่างกันวิเคราะห์โดยค่า t-test แบบ Independent

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและขนาดสถานศึกษาโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ (Scheffe's test)

ผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่ม 4 กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมาคือ ด้านการวัดประเมินผลและวิจัย ($\bar{X} = 4.24$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ($\bar{X} = 4.08$)

2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่ม 4 กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1

ด้านที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ปริญญาตรี		ปริญญาโทหรือสูงกว่า		t	p
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1	การบริหารจัดการหลักสูตร	4.18	0.465	4.11	0.468	.946	.345
2	การจัดการเรียนรู้	4.11	0.339	4.11	0.346	-.014	.989
3	การพัฒนาสื่อการเรียนรู้	4.17	0.442	4.15	0.436	.332	.740
4	การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.26	0.364	4.29	0.386	-.382	.703
5	การวัดประเมินผลและวิจัย	4.25	0.416	4.22	0.425	.414	.680
6	การนิเทศการศึกษา	4.19	0.463	4.18	0.469	.090	.928
7	การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	4.08	0.353	4.09	0.374	-.046	.964
	รวม	4.18	0.349	4.16	0.362	.260	.795

จากตาราง 1 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูจำแนกตามวุฒิการศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่ม 4 กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ดังรายละเอียด ในตาราง 2

ตาราง 2

(n = 280)

ด้านที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		ขนาดใหญ่พิเศษ		F	p
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1	การบริหารจัดการหลักสูตร	4.14	0.507	4.14	0.517	4.12	0.404	4.19	0.452	.352	.788
2	การจัดการเรียนรู้	4.03	0.374	4.15	0.401	4.11	0.286	4.10	0.317	.692	.558
3	การพัฒนาสื่อการเรียนรู้	4.10	0.491	4.18	0.473	4.25	0.445	4.15	0.419	.674	.569
4	การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.16	0.365	4.27	0.410	4.26	0.302	4.28	0.363	.631	.595
5	การวัดประเมินผลและวิจัย	4.16	0.484	4.24	0.474	4.28	0.365	4.24	0.394	.357	.784
6	การนิเทศการศึกษา	4.18	0.527	4.16	0.485	4.26	0.453	4.18	0.450	.392	.759
7	การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน	4.04	0.400	4.15	0.391	4.08	0.333	4.12	0.339	.726	.537
	รวม	4.12	0.406	4.17	0.397	4.20	0.310	4.17	0.332	.276	.843

จากตาราง 2 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่ม 4 กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่ม 4 กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามขนาดสถานศึกษาดังรายละเอียด ในตาราง 3

ตาราง 3

(n = 280)

ด้านที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	น้อยกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 -15 ปี		มากกว่า 15 ปี		F	p
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1	การบริหารจัดการหลักสูตร	4.17	0.465	4.17	0.467	4.15	0.491	.021	.979
2	การจัดการเรียนรู้	4.12	0.342	4.10	0.334	4.07	0.352	.261	.770
3	การพัฒนาสื่อการเรียนรู้	4.16	0.433	4.16	0.454	4.17	0.489	.005	.995
4	การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.27	0.362	4.26	0.381	4.23	0.387	.157	.855
5	การวัดประเมินผลและวิจัย	4.24	0.413	4.24	0.423	4.22	0.454	.028	.973
6	การนิเทศการศึกษา	4.18	0.452	4.19	0.486	4.18	0.516	.018	.982
7	การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	4.08	0.349	4.08	0.368	4.09	0.400	.001	.999
	รวม	4.18	0.346	4.17	0.358	4.16	0.387	.025	.975

จากตาราง 3 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่ม 4 กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่ม 4 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะพร แสพนศิริ (2561) ที่ได้ศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 และ 2 พบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 3 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นายปฐม ปริพูนฉงกูร (2553) ที่ได้ศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 ภาพอยู่ในระดับมาก

2. วุฒิการศึกษาของครูที่ต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่าระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูจำแนกตามวุฒิการศึกษา ใน ภาพรวมไม่แตกต่างกัน และพิจารณาเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสนอง คล่องสมุทร (2557)ที่ได้ ศึกษา ความคาดหวังของครูต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา พบว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาพังงา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับ ประจวบ แจ้โพธิ์ (2557) ที่ได้ศึกษา ความคิดเห็น ของครูต่อบทบาทผู้บริหารในการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน สำนักงานเขตบึงกุ่มสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทผู้บริหารในการพัฒนาการทำงาน เป็นทีมในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

การวิจัยเป็นเช่นนี้ เนื่องจากครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ได้รับการสนับสนุนใน การพัฒนาและส่งเสริมในการพัฒนาตนเอง เช่นการอบรมในการทำผลงานทางวิชาการหรือการอบรมพัฒนาการจัดการ เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า จึงมีการรับรู้ภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

3. ประสบการณ์ในการทำงานของครูที่ต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่าระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูจำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน สอดคล้อง กับงานวิจัยของ บาลกีส กาศา (2560) ได้ศึกษาผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาใน อำเภอกองปิ้งสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 จำแนกตามตัวแปร ประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานพบว่าภาพรวมไม่แตกต่างกันและยังสอดคล้องกับ กิริตา บุญศัพท์ (2563) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 3 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอนต่างกันมีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

การวิจัยเป็นเช่นนี้ เนื่องจากครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้โอกาสในการส่งเสริมและพัฒนาทางวิชาการอย่างเท่าเทียมกัน ส่งผลให้ครูที่ประสบการณ์ในการทำงาน จึงมีการรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

4.ขนาดสถานศึกษาของครูที่ต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่าระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูจำแนกตามขนาดสถานศึกษาที่ต่างกัน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี คำแดง (2559) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แต่ละ ด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของกมลทิพย์ บุญโพธิ์ (2561) ได้ศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน

การวิจัยเป็นเช่นนี้ เนื่องจากจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต1 มีนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะวิชาการ วิชาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสร้างโอกาส ความเสมอภาคลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ส่งผลให้ครูที่ทำงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน จึงมีการรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น
2. ด้านการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ มีการกำกับนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของครู โดยตรวจแผนการจัดการเรียนรู้หรือบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้ของครูเพิ่มมากขึ้น
3. ด้านการพัฒนาสื่อ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น
4. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมพัฒนา และใช้แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น
5. ด้านการวัดประเมินผลวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้คำแนะนำ คำปรึกษาครูด้านการวัดผลประเมินผล ผู้เรียนตามสภาพจริงเพิ่มมากขึ้น
6. ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรดูแล ส่งเสริม นิเทศติดตามการจัดการรู้ของครูอย่างใกล้ชิดเพิ่มมากขึ้น

7. ด้านการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายใน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดระบบบริหารและสารสนเทศที่เอื้อต่อการประกันคุณภาพการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรที่จะมีการศึกษาปัญหาและแนวทางการสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ควรที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพวิชาการของสถานศึกษาเพื่อสร้างมาตรฐานในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาต่อไปได้อีก

เอกสารอ้างอิง

- กมลทิพย์ บุญโพธิ์. (2561). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิตติชัย โคนงัน. (2561). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 : พฤษภาคม - สิงหาคม 2561.
- กิริตา บุญศัพท์. (2563). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3. วารสารสุทธิปริทัศน์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีที่ 34 ฉบับที่ 112 ตุลาคม - ธันวาคม 2563.
- ธีระ รุญเจริญ. (2546). การบริหารโรงเรียนยุคการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง
- บาลกีส กาศา (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกรงปินัง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1. การค้นคว้าอิสระบัณฑิตวิทยาลัยสาขาวิชาการ บริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ปฐม ปริบุญนังกูร. (2553). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 . สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ปิยะพร แสสนพันธ์ศิริ. (2561). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2561
- ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์. (2546). เอกสารคำสอนระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีการศึกษา สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

- ภัสรา ชูเสน. (2558). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้, 8(1), 69–76.
- วินัย ป้อมดำ. (2558). ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบูรณ์ เขต 3: กรณีศึกษา. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ปีที่ 5 ฉบับที่ 3, กันยายน – ธันวาคม 2558
- ศิริพงศ์ พงุทธิพันธุ์. (2553). ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับธุรกิจ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ฮาซันพรีนติ้ง.
- สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า. (2553). ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ใหม่. กรุงเทพมหานคร : เอส.พีเอ็นการพิมพ์.
- สันต์ธวัช ศรีคำแท้. (2557). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการ บริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1. วารสารเทคโนโลยี อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (2014): กรกฎาคม - ธันวาคม 2557.
- สนอง คล่องสมุทร.(2557). ความคาดหวังของครูต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพังงา. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิต วารสารปีที่ 10 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม - เมษายน 2557.
- สุภาวดี คำแดง. (2559). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชัยภูมิ เขต 2.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- อภิเดช พลเยี่ยม. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิภาพของโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา บริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.